

YOSHLARNI HARBIY VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH VA YOSHLIKDAN SINGDIRIB BORISH

Abdullayev Abzal Abbos o'g'li

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti

Harbiy ta'lim fakulteti,

Chaqiriqqacha harbiy ta'lim yo'nalishi 1-kurs talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada yoshligidan milliy g'urur va burch tuyg'usini tarbiyalash, mavzuga oid adabiyotlarni o'rganish va yoshlarni samarali tarbiyalash va ilhomlantirish usullarini taklif qilish muhimligi ko'rib chiqilgan. Har tomonlama tahlil qilish orqali ushbu maqola kelajakdagi rahbarlarni shakllantirishda va millatning mustahkamligi va mustahkamligiga hissa qo'shishda harbiy vatanparvarlikning rolini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: harbiy vatanparvarlik, yoshlar tarbiyasi, milliy g'urur, fuqarolik burchi, kelajak yetakchilari.

Аннотация. В этой статье рассматривается важность воспитания национальной гордости и чувства долга с раннего возраста, изучения литературы по этой теме и предложения способов эффективного воспитания и вдохновения молодежи. Посредством всестороннего анализа в этой статье подчеркивается роль военного патриотизма в формировании будущих лидеров и содействии укреплению и прочности нации.

Ключевые слова: военный патриотизм, воспитание молодежи, национальная гордость, гражданский долг, будущие лидеры.

Annotation. This article examines the importance of nurturing a sense of national pride and duty from an early age, exploring thematic literature, and proposing ways to effectively educate and inspire young people. Through comprehensive analysis, this article highlights the role of military patriotism in shaping future leaders and contributing to the strength and resilience of the nation.

Keywords: military patriotism, youth education, national pride, civil duty, future leaders.

Kirish.

O'z mamlakatiga va uning qurolli kuchlariga bo'lgan chuqur muhabbat va sadoqat sifatida ta'riflangan harbiy vatanparvarlik tushunchasi millatning jamoaviy o'ziga xosligi va barqarorligini shakllantirishda ulkan ahamiyatga ega. So'nggi yillarda global dinamika rivojlanib, yangi muammolar paydo bo'lishi bilan yosh avlodda ushbu vatanparvarlik tuyg'usini singdirish zarurati tobora yaqqol namoyon bo'lmoqda. Ushbu maqola yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, mavzu bo'yicha mavjud

adabiyotlarni tahlil qilish va ushbu muhim maqsadga erishishning samarali usullarini taklif qilish muhimligini o'rganishga qaratilgan.

Adabiyot Tahlili.

Harbiy vatanparvarlikning ahamiyati keng e'tirof etilgan bo'lsa-da, yoshlar orasida bu tuyg'uni qanday qilib eng yaxshi tarzda rivojlantirishni tushunishda bo'shliq mavjud. Mavjud adabiyotlar shuni ko'rsatadiki, tarixiy ta'lim va esdalik tadbirlari kabi an'anaviy usullar muhim rol o'ynaydi, ammo zamonaviy landshaftda etarli bo'lmasligi mumkin. Shu sababli, raqamli mahalliy avlod bilan rezonanslashadigan va zamonaviy muammolarni hal qiladigan innovatsion yondashuvlarga ehtiyoj bor.

Metodlar.

Ushbu bo'shliqni bartaraf etish uchun an'anaviy va zamonaviy ta'lim vositalaridan foydalangan holda ko'p qirrali yondashuv taklif etiladi. Bunga harbiy tarix va qadriyatlarni maktab o'quv dasturlariga kiritish, interaktiv seminarlar va simulyatsiyalarni tashkil etish, targ'ibot va jalb qilish uchun raqamli platformalardan foydalanish va ta'lim muassasalari va qurolli kuchlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish kiradi. Ushbu usullar yoshlarga o'tgan avlodlar tomonidan qilingan qurbonliklar va milliy xavfsizlik va mudofaani qo'llab-quvvatlashning ahamiyati to'g'risida har tomonlama tushuncha berishga qaratilgan.

Natijalar.

Yoshlarda vatanparvarlik, shu jumladan harbiy vatanparvarlik tuyg'usini singdirish g'oyasi ko'pincha munozaralarga sabab bo'ladigan murakkab mavzudir. Bu yerda e'tiborga olish kerak bo'lgan ba'zi fikrlar:

- Vatanparvarlik ta'rifi: vatanparvarlik har xil odamlar uchun har xil narsani anglatishi mumkin. Ba'zilar uchun bu o'z mamlakatiga, uning qadriyatlariga va xalqiga muhabbat va sadoqat haqida. Boshqalar uchun bu burch va xizmat tuyg'usini, shu jumladan harbiy xizmatni o'z ichiga olishi mumkin. Har qanday tarbiyaviy sa'y-harakatlarda vatanparvarlikning qaysi jihatlari ta'kidlanishini aniqlashtirish muhimdir.

- Muvozanatli ta'lim: yoshlar o'z mamlakatlari tarixi, qadriyatlari va hissalarini tushunishlari va qadrlashlari muhim bo'lsa-da, ta'lim tanqidiy fikrlashni va turli nuqtai nazarlarni tushunishni rag'batlantirishi kerak. Ko'p millatchilik murosasizlik va nizolarga olib kelishi mumkin, shuning uchun o'z mamlakati bilan faxrlanish va boshqa xalqlar va madaniyatlarga hurmat o'rtasida muvozanatni saqlash juda muhimdir.

- Harbiy ta'lim: harbiylar haqida ta'lim berish, ayniqsa, harbiy xizmat keng tarqalgan yoki milliy xavfsizlik muhim ahamiyatga ega bo'lgan mamlakatlarda qimmatli bo'lishi mumkin. Biroq, harbiylar haqidagi ma'lumotlarni aniq va ob'ektiv ravishda taqdim etish, uning ijobiy hissalarini (mudofaa va tabiiy ofatlarni bartaraf etish kabi) va mumkin bo'lgan kamchiliklarni (masalan, mojaro xavfi va diplomatiyaning ahamiyati) ta'kidlash juda muhimdir.

•Axloqiy mulohazalar: o'qituvchilar harbiy vatanparvarlikni targ'ib qilishning axloqiy oqibatlarini, ayniqsa mojarolar davom etayotgan yoki harbiy harakatlar bahsli bo'lgan sharoitlarda yodda tutishlari kerak. Vatanparvarlik bilan bir qatorda tinchlik, adolat va inson huquqlari kabi qadriyatlarni ta'kidlash yoshlarga fuqaro sifatida o'z vazifalarini yanada nozikroq tushunishga yordam beradi.

•Xilma-xillik va inklyuzivlik: vatanparvarlik atrofidagi har qanday tarbiyaviy harakatlar inklyuziv va xilma-xillikni hurmat qilishi kerak. Hamma yoshlarning kelib chiqishi, e'tiqodi yoki tajribasi bir xil bo'lmaydi, shuning uchun vatanparvarlik yoki harbiy xizmatga bo'lgan qarashlaridan qat'i nazar, har bir kishi o'zini qadrligi va kiritilgan his qiladigan muhitni yaratish juda muhimdir.

Oxir oqibat, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashdan maqsad fuqarolik mas'uliyati, demokratik tamoyillarga hurmat va hamma uchun yaxshi kelajak sari intilish hissini tarbiyalashdan iborat bo'lishi kerak.

Quyidagilar yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning asosiy vazifalari hisoblanadi:

- yoshlarni milliy g'oya va Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash, ularning qalbi va ongiga Vatan himoyasi sharafli va muqaddas burch ekanini chuqur singdirish;

- qadimiy tariximiz va madaniyatimiz, jonajon Vatanimizning mustaqilligi va ravnaqi yo'lida fidokorona kurashgan milliy qahramonlarimiz bilan faxrlanish, ularga munosib bo'lish tuyg'usini shakllantirish, milliy armiyamizning qudrati va salohiyatiga bo'lgan ishonchni kuchaytirish;

- milliy armiyamizga jismonan baquvvat va ma'nan yetuk yoshlar zarurligi, harbiy xizmat har bir O'zbekiston fuqarosi uchun muqaddas burch ekani haqidagi tushunchani hamda bu boradagi nazariy-amaliy ko'nikmalarni mustahkamlash;

- yoshlarda yon-atrofimiz va jahonda ro'y berayotgan siyosiy-ijtimoiy jarayonlarga milliy manfaatlarimizdan kelib chiqqan holda yondashish ko'nikmalarini, turli ichki va tashqi tahdidlarga qarshi mafkuraviy immunitetni shakllantirish;

- har qanday murakkab vaziyatlarda tezkor va mustaqil qaror qabul qilish, zamonaviy harbiy-texnika vositalaridan samarali foydalanish malakasiga ega yoshlarni tarbiyalash;

- O'zbekiston manfaatlarini nafaqat harbiy sohada, balki hayotning barcha jabhalarida himoya qilishga tayyor turish, yurt uchun fidoyi bo'lish

bu bugungi kun talabi ekanini hayotiy misollar va ta'sirchan vositalar orqali yoshlar ongiga singdirib borish.

□Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash konsepsiyasi□da belgilangan vazifalardan kelib chiqqan holda oliy ta'lim muassasasi talabalarini harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash bo'yicha qo'yidagi vazifalarni amalga oshirish maqsadga muvofiq deb o'ylayman:

Birinchiidan mamlakatimizda Qurolli Kuchlar sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning mazmun-mohiyatini targʻib qilish va talabalar orasida harbiylik kasbiga hurmat va eʼtiborni yanada kuchaytirish maqsadida maʼnaviyat soatlari da Oʻzbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlariga oid, harbiy kasb va harbiylar hayotiga oid mavzularda mashgʻulotlarni tizimli tashkil etish;

Ikkinchiidan 14 yanvar Vatan himoyachilari kuni munosabati bilan boy hayotiy tajribaga ega boʻlgan harbiy xizmatchilar va Qurolli Kuchlar faxriylari, ilmfan, madaniyat va sport sohalarida, turli musobaqa va tanlovlarda gʻoliblikni qoʻlga kiritgan harbiy xizmatchilar hamda urush qatnashchilari, boshqa jangovar harakatlar qatnashchilari ishtirokida talabayoshlar bilan rejali uchrashuvlar, davra suxbatlari, turli vektorinalar tashkil qilish, muddatli va kontrakt asosida harbiy xizmatni oʻtayotgan harbiy xizmatchilar va talaba yoshlar oʻrtasida harbiy sport musobaqalarini tashkillashtirib borish, harbiy sohaga oid mavzularda insholar tanlovi, maʼnaviy-maʼrifiy tadbirlar tashkil etish;

Uchinchiidan 9 may Xotira va qadrlash kuni munosabati bilan Ikkinchi jahon urushi va front orti mehnat faxriylari, mustaqillik yillarida xizmat burchini bajarish chogʻida halok boʻlgan harbiy xizmatchilar va huquqni muhofaza qilish organlari xodimlari koʻrsatgan matonat, mardlik va jasoratning ahamiyatini talaba yoshlar orasida tushuntirish, targʻib va tashviq qilish boʻyicha madaniy-maʼrifiy va vatanparvarlik yoʻnalishidagi tadbirlar oʻtkazilishini tashkil qilish, ushbu toifadagi shaxslarni qutlash, holidan xabar olish maqsadida ularning yashash joyiga rahbarlar ishtirokida talaba yoshlarning tashrifini tashkil etish;

Toʻrtinchidan taʼlim muassasalarida harbiy sportga oid toʻgaraklarni tashkil etish, jumladan Qoʻl jangi, Yozgi biatlon, Merganlik kabi sport turlaridan toʻgaraklar ochish va talaba yoshlarni qatnashishini taʼminlash;

Beshinchidan taʼlim muassasasiga yaqin boʻlgan Oʻzbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi harbiy qismlari bilan hamkorlik aloqalarini tashkil etish, vatanparvarlik tarbiyasiga doir hamkorlik rejasini ishlab chiqish va amalda qoʻllash;

Muhokama.

Natijalar quvonarli boʻlsada, yoshlar orasida harbiy vatanparvarlikni samarali singdirishda muammolar saqlanib qolmoqda. Asosiy toʻsiqlardan biri bu yoshlar eʼtiborini jalb qilish uchun raqobatlashadigan, koʻpincha anʼanaviy qadriyatlarni suyultiradigan yoki buzadigan muqobil rivoyat va mafkuralarning koʻpayishi. Bundan tashqari, muvozanatli va nozik yondashuv zarurligini taʼkidlab, taʼlim berish yoki harbiylashtirish salohiyati haqida xavotirlar koʻtarildi.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, yoshlar oʻrtasida harbiy vatanparvarlikni tarbiyalash koʻp qirrali ish boʻlib, oʻqituvchilar, siyosatchilar va umuman jamiyatdan birgalikdagi saʼy-harakatlarni talab qiladi. Anʼanaviy va zamonaviy taʼlim usullarini birlashtirish,

tanqidiy fikrlash va fuqarolik faolligini rivojlantirish, milliy xavfsizlikni mutanosib tushunishga ko'maklashish orqali yosh avlodda g'urur va burch tuyg'usini uyg'otish mumkin. Oldinga siljish, raqamli asrning rivojlanayotgan ehtiyojlari va muammolarini qondirish uchun ushbu usullarni takomillashtirish va moslashtirishni davom ettirish juda muhimdir.

Ushbu sohadagi kelajakdagi tadqiqotlar ta'lim aralashuvlarining harbiy vatanparvarlik bilan bog'liq munosabat va xatti-harakatlarga uzoq muddatli ta'sirini baholashga qaratilishi mumkin. Bundan tashqari, milliy o'ziga xoslik va xavfsizlik haqidagi tasavvurlarni shakllantirishda ijtimoiy media va raqamli platformalarning rolini o'rganish samarali targ'ibot strategiyalari haqida qimmatli tushunchalarni berishi mumkin.

Adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 265-sonli qarori Yoshlarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash konsepsiyasi. 26-iyun 2023 y.
2. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. T.:O'zbekiston, 2017.
3. Ortiqov O. va boshqalar. Chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlik Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun o'quv qo'llanma «ILM ZIYO» nashriyot uyi, 2013-y.
4. Turgunbayev T.A. Harbiy qismlarda vatanparvarlik va ma'naviy-ma'rifiy tarbiya uslubi. Darslik. Far.DU 2022-y